Schoolondersteuningsprofiel 2021-2022

Naam school	Bosschool
Adres school	Rondelaan 30 Bergen (NH)
Naam directeur	M. van Doornik
Naam ib-er (s)	K. Louman
Naam bestuur	Tabijn
Samenwerkingsverband	Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland
Website	www.ppo-nk.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding schoolondersteuningsprofiel **3**

2. Algemeen **4**
2.1 Wat is passend onderwijs? 4
2.2 Samenwerking binnen Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland 4
2.3 Ouders en kind 5

3. Onderwijsondersteuning **6**
3.1 Visie op onderwijsondersteuning en de ambities 6
3.2 Onze uitgangssituatie 6
3.2.1 Leerlingen 7
3.2.2 Opvoedsituatie thuis 8
3.2.3 Sociaal netwerk 10
3.3 Inrichting onderwijsondersteuning 10
3.3.1 Visie op goed onderwijs 10
3.3.2 Pedagogisch klimaat 11
3.3.3 Groepsbesprekingen 12
3.3.4 Leerlingvolgsysteem (LVS) 13
3.3.5 Leerlingen met extra zorg 13
3.3.6 Kinderen met lees- en/of spellingsproblemen (o.m. dyslectische kinderen) 14
3.3.7 Leerlingen met een doublure 15
3.3.8 Kleuterverlenging 15
3.3.9 Eigen leerlijn 16

4. Ons schoolondersteuningsprofiel **17**

5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze **22**
5.1 Ondersteuningsniveaus 22
5.2 Werkwijze 23

6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school **25**

Bijlagen **26**

1. Inleiding schoolondersteuningsprofiel

Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

In het schoolondersteuningsprofiel leggen we tenminste eenmaal per 4 jaar vast welke ondersteuning onze school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities onze school heeft voor de toekomst. We nemen ons profiel ieder jaar opnieuw door en passen het dan aan op kleine onderdelen.

Waarom een schoolondersteuningsprofiel?

In het kader van de Wet op passend onderwijs is elke school wettelijk verplicht om een schoolondersteuningsprofiel te hebben. Daarin omschrijft de school welke basisondersteuning zij biedt aan de leerlingen en laat onze school zien welke extra ondersteuning we kunnen bieden. Daardoor weet u waar u aan toe bent, als het gaat om de mogelijkheden van onze school.
Op basis van het profiel bekijken we welke expertise we nog moeten ontwikkelen en wat dat betekent voor de (scholing en toerusting van) onze leerkrachten. Leerkrachten en ouders hebben adviesrecht via de medezeggenschapsraad.

Het schoolondersteuningsprofiel is belangrijk voor:

- Ouders. Het biedt informatie – wat kunnen ouders verwachten van de school?
- De school. We zetten de beleidslijn uit – wat is onze ambitie?
- De inspectie. We leggen verantwoording af.
- Collega-scholen in ons werkgebied. We stemmen met elkaar af.
- Het samenwerkingsverband. Er ontstaat overzicht over het geheel – bieden de scholen samen een dekkend netwerk?

Relatie met het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland
Het samenwerkingsverband legt alle profielen bij elkaar om te beoordelen of het daarmee een dekkend aanbod kan realiseren. Doel is immers dat alle leerlingen passend onderwijs krijgen. Op basis van de schoolprofielen stelt het samenwerkingsverband de basisondersteuning vast. Dit is de ondersteuning die alle scholen kunnen bieden. Het gaat dan bijvoorbeeld om ondersteuning voor meer- en minderbegaafde leerlingen en om het omgaan met gedragsproblemen.
Ons schoolondersteuningsprofiel vloeit voort uit het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland. Dat is een wettelijk verplicht beleidsdocument waarin het samenwerkingsverband beschrijft waar het voor staat en hoe het dat organiseert. Het complete ondersteuningsplan is te vinden op de website: www.ppo-nk.nl.

Relatie met de schoolgids
Dit schoolondersteuningsprofiel maakt deel uit van het schoolplan van de Bosschool. Onderdelen van het plan worden ook beschreven in de schoolgids. Je leest hier welke mogelijkheden onze school heeft voor de ondersteuning van leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften. In deze documenten beschrijven wij de schoolontwikkeling in relatie tot het schoolondersteuningsprofiel.

2. Algemeen

2.1 Wat is passend onderwijs?

Op 1 augustus 2014 trad de wetswijziging passend onderwijs in werking (en daarmee een ander stelsel voor extra onderwijsondersteuning). Passend onderwijs heeft tot doel zo goed mogelijk onderwijs te bieden aan ieder kind, ongeacht de extra onderwijs- en ondersteuningsbehoefte.
Passend onderwijs berust op drie pijlers:

- Schoolbesturen/scholen hebben de taak (zorgplicht) om leerlingen een zo goed mogelijke plaats in het onderwijs te bieden.
- Iedere school is verplicht om een ondersteuningsprofiel op te stellen. Op deze wijze is duidelijk welke extra ondersteuning een school kan bieden.
- Scholen, reguliere basisscholen, speciale basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs cluster 3 en 4 werken samen in regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Voor onze regio is dat Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland (www.ppo-nk.nl). Het samenwerkingsverband heeft een ondersteuningsplan opgesteld en is (mede)verantwoordelijk voor een dekkende ondersteuningsstructuur, het toewijzen van de extra ondersteuning en de toelaatbaarheid tot scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs cluster 3 en 4.

2.2 Samenwerking binnen Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs in Noord-Kennemerland werken samen in 8 werkgebieden. Samen met de 14 betrokken schoolbesturen en gemeenten zorgen we voor een dekkend onderwijs-zorgaanbod. Belangrijke partners in ieder werkgebied zijn jeugdhulp en de leerplichtambtenaren van de gemeenten. We zijn met elkaar verbonden, zodat we optimaal aansluiten op het kind.
Soms blijkt al tijdens de aanmelding dat een kind méér nodig heeft dan de school in eerste instantie kan bieden. Soms wordt dat pas in de midden- of bovenbouw duidelijk.
Heeft een kind extra onderwijsbehoeften? Dan schakelen wij de consulent passend onderwijs van ons werkgebied in. Samen met de ouders gaan we op zoek naar de beste oplossing voor het kind. Daarbij hanteren we een duidelijk omschreven werkwijze, waarover je meer kunt lezen in hoofdstuk 5. Zo zorgen we ervoor dat alle stappen in de juiste volgorde worden gezet.

2.3 Ouders en kind

Ouders zijn in ons samenwerkingsverband educatieve partners. Zij zijn altijd betrokken bij het bepalen van het passende onderwijs – zie ook hoofdstuk 5 – zij nemen deel aan het multidisciplinair overleg (MDO) met de leerkracht, intern begeleider en de consulent passend onderwijs van het samenwerkingsverband. Ouders zijn partners in de besluitvorming en geven toestemming voor de uitvoering van de gemaakte afspraken. Tijdens het MDO maken we stapsgewijs een passend plan en leggen we afspraken vast. Het TOPdossier, een cyclisch programma vanuit het samenwerkingsverband, helpt ons hierbij. Het Topdossier is een handelingsgericht en ontwikkelingsperspectief programma in één en werkt stapsgewijs om tot een Top Ontwikkel Plan(TOP) te komen.

Ouders en kind op onze school

Wij vinden het belangrijk elkaar daarbij goed op de hoogte te houden van hetgeen van belang is voor een goede samenwerking. Wij maken hierbij gebruik van oudergesprekken en informeren ouders wekelijks via SocialSchools over het reilen en zeilen binnen de school. Door een goede samenwerking tussen ouders en school kunnen we de ontwikkeling en het leren van de leerlingen optimaal stimuleren.

Ouders en leerkrachten werken samen aan een gemeenschappelijk doel: de optimale ontwikkeling van het kind. Ouders zijn als *ervaringsdeskundigen* verantwoordelijk voor de opvoeding. Zij kennen hun kind het langst en het best. Leerkrachten, intern begeleider en directie zijn als *onderwijsprofessionals* verantwoordelijk voor het onderwijs op school. Ouders en school profiteren van elkaars deskundigheid en kennis als het gaat om de ontwikkeling van het kind. Wij zien de school en ouders als educatieve partners.

Een voorwaarde voor de samenwerking tussen ouders en school is dat ouders achter het beleid van de school staan. Dit beleid geeft immers de kaders aan waar binnen de school werkt.

3. Onderwijsondersteuning

3.1 Visie op onderwijsondersteuning en de ambities

De missie van het samenwerkingsverband en haar samenwerkende schoolbesturen is:
“Goed onderwijs voor alle kinderen in Noord-Kennemerland!” .

• Elk kind heeft recht op goed onderwijs, aansluitend bij de onderwijsbehoeften van het kind en zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving.
• Het vertrouwen in de ontwikkelingskracht en talenten van kind en leerkracht is de basis, in partnerschap met de ouders.
• Passend onderwijs is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband, bestuur, scholen en ouders. Het vertrouwen in en het leren van en met elkaar zijn daarbij belangrijke pijlers.

Wij werken vanuit de uitgangspunten: een sterke basis, regulier waar het kan/ speciaal onderwijs als dat beter is en integraal werken. Als school stemmen we onze aanpak af op onze populatie, behoeftes en ambities. Om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de leerbehoeften van de leerlingen werken wij op de Bosschool met het EDI model op het gebied van instructie en uitgestelde aandacht. De verwerking van de lessen is bij diverse vakken digitaal waardoor de leerlingen direct feedback krijgen op hun leerresultaten. Andere aspecten van onze onderwijskwaliteiten zijn terug te lezen in ons schoolplan.

3.2 Onze uitgangssituatie

Door onze eigen uitgangssituatie in beeld te brengen, kunnen we als school beter aansluiten bij de onderwijsbehoeften van onze kinderen en ouders. Deze nemen we ook mee in onze ambities, schoolplan en professionalisering.
Het leren en de ontwikkeling van kinderen wordt beïnvloed door verschillende factoren. Wij hebben daar niet altijd invloed op, maar proberen er wel zo veel mogelijk rekening mee houden in het belang van de kinderen.
Factoren die van invloed zijn op het leren en de ontwikkeling van kinderen:

- Maatschappelijke ontwikkelingen
- Factoren leerlingen
- Factoren thuissituatie
- Factoren sociale netwerk

Maatschappelijke ontwikkelingen
Scholen hebben een maatschappelijke opdracht. We dragen zorg voor een optimale omgeving, waarin alle kinderen zich kunnen ontwikkelen en hun talenten leren benutten. We bereiden leerlingen voor op de toekomst, zodat zij als volgende generatie de verantwoordelijkheid kunnen nemen voor zichzelf, mens en milieu.

In onze maatschappij zien we de volgende tendensen:

- Het aantal kinderen met uiteenlopende onderwijsbehoeften neemt toe. Met passend onderwijs als basis worden deze kinderen op de school in de buurt aangemeld. Om zo goed mogelijk aan te sluiten op de belangrijkste onderwijsbehoeften, werken we volgens de handelingsgericht methodiek[1]. We signaleren in een vroeg stadium, zodat we vooral preventief handelen naar wat de leerling aan ondersteuning nodig heeft. De toenemende verschillen tussen kinderen vragen van scholen maatwerk.
- Sociale verkeer is veranderd door sociale media. Kinderen groeien op met dagelijks gebruik van computer, smartphone en tablet. De digitalisering van de samenleving maakt veilige digitale communicatievaardigheden voor kinderen steeds belangrijker. Deze ontwikkeling heeft ook gevolgen voor het leren en het opdoen van kennis. Vaardigheden als samen delen, samen leren en samen creëren, kritisch denken, problemen oplossen zijn belangrijker en complexer geworden.
- De ouderpopulatie is divers. Er zijn meer verschillende manieren van opvoeden. Opvoedingsoriëntaties worden beïnvloed door herkomst, geloof, sociale status en opleiding. Ouders vormen voor kinderen de context waarin ze opgevoed worden. Partnerschap tussen ouders en school is dan ook belangrijk om elkaars opvoedingsoriëntatie te begrijpen én af te stemmen in het belang van het kind.

3.2.1 Leerlingen

Om het onderwijsproces zo goed mogelijk af te kunnen stemmen op de totale populatie, brengen wij de algemene kenmerken van de leerlingen hierbij in beeld. Het gaat daarin om de volgende kenmerken:

Leerstijl en motivatie van de leerlingen:
Naast de cognitieve leerresultaten vinden wij het welbevinden en het leerklimaat belangrijke elementen binnen het onderwijs. Plezier in het leren en je veilig voelen is belangrijk binnen onze school. Wij zijn ervan overtuigd dat wanneer leerlingen deze basis ervaren zij beter en met meer interne motivatie tot leren kunnen komen. Door de Kanvaslijsten (Kanjermethode) die wij tweemaal per jaar invullen (vanaf groep 5 t/m 8 vullen de leerlingen dit zelf ook in), houden wij goed zicht op de veiligheid en het welbevinden van onze leerlingen.

Het afgelopen schooljaar (2020-2021) zijn er:
Geen leerlingen verwezen naar het Speciaal Basisonderwijs (SBO)
Geen leerlingen verwezen naar het Speciaal Onderwijs (SO)
Hebben vier leerlingen extra ondersteuning gekregen in school.
Heeft één leerling een eigen leerlijn gehad op één of meer vakgebieden.

Afgelopen 3 jaar (2017-2020) zijn er:
Geen leerlingen verwezen naar het Speciaal Basisonderwijs (SBO)
Twee leerlingen verwezen naar het Speciaal Onderwijs (SO)
Hebben zes leerlingen extra ondersteuning gekregen in school.
Hebben twee leerlingen een eigen leerlijn gehad op één of meer vakgebieden.

[1] Handelingsgericht werken, HGW, is cyclisch oplossingsgericht en kent 4 fasen: waarnemen-begrijpen-plannen-realiseren. Bron N. Pameijer http://wij-leren.nl/hgw-pameijer.php

Uitstroom groep 8 afgelopen schooljaar (2020-2021)

Richting:	Aantal %
VWO	53%
Havo/ VWO	6%
Havo	12%
Vmbo TL/GL	22%
Vmbo B/K	7%
praktijkonderwijs	0%

Geboden extra ondersteuning

Afgelopen schooljaar op basis van verschillende clusters van onderwijsbehoeften.

Onderwijsbehoeften		Onderwijsbehoeften	
Specifieke behoefte aan een leeromgeving die voorspelbaar en gestructureerd is.	X	Specifieke behoefte aan oplossingsgerichte gedragsinterventietechnieken die de leerling zelfstandig toepast in verschillende situaties.	X
Specifieke behoefte aan passend leesonderwijs om leeftijdsadequaat teksten te lezen en te begrijpen.	X	Specifieke behoefte aan uitdagend en aangepast onderwijs binnen een eigen leerlijn, omdat de leerling naar verwachting het fundamentele niveau (1F) niet haalt.	X
Specifieke behoefte aan passend rekenonderwijs om leeftijdsadequaat rekenstrategieën toe te passen.	X	Specifieke behoefte aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verder gaat dan het bestaande curriculum.	X
Specifieke behoefte aan een aangepaste, compenserende en toegankelijke omgeving (lichamelijk, audiologisch en/of visueel).	X	Specifieke behoefte aan een taalrijke leeromgeving, waarbij taalvaardigheden worden ontwikkeld in een communicatief ingestelde omgeving waarbij er veel interactie is tussen spreker en ontvanger.	X
Specifieke behoefte om het leren te ontwikkelen en zichzelf bij te kunnen sturen in het leren (executieve functies).	X		

3.2.2 Opvoedsituatie thuis

Op basis van de volgende factoren analyseren wij de opvoedsituatie van de leerlingen.

Gezinssamenstelling	Beide ouders Samengesteld gezin Eenoudergezin
Opvoedingsoriëntatie	1. Regels zijn leidend (op een strikte manier orde en regelmaat naleven, meer sturing door de

	volwassenen, leren luisteren; doen wat de autoriteit zegt) 2. Autonomie (meer ruimte voor het dragen van eigen verantwoordelijkheid, kritisch denken, rechtvaardig zijn en omgaan met gevoelens en emoties) 3. Oplossingsgerichte oriëntatie (stimuleren van probleemoplossend vermogen, creatief denken) 4. Actieve geloofsbelijdenis
Geboorteplaats leerlingen	Nederland Europa Noord-Amerika Zuid-Amerika Azië Afrika Oceanië

Noodzakelijke ondersteuningsbehoeften ouders:

- **Betrokkenheid**; Een betrokken ouder heeft een gunstig effect op de leerresultaten en het welbevinden van de leerling. Ouders worden regelmatig via Social Schools (zowel op klassenniveau als schoolbreed) op de hoogte gebracht over de activiteiten die er op school (gaan) plaatsvinden. Daarnaast vinden er meerdere keren per jaar gesprekken en/of rapportgesprekken plaats. Ouders kunnen altijd een afspraak maken met desbetreffende leerkracht om over (en met) hun kind te praten. Ouders krijgen tips en suggesties hoe zij hun kinderen kunnen begeleiden bij het maken van huiswerk.
- **Ouderparticipatie**; Ouders denken via de MR mee over het beleid en de keuzes die de school maakt. De OR bestaat uit ouders die zich bezighouden me het assisteren bij excursies en andere activiteiten. Er zijn klassenouders, die door de leerkracht kunnen worden ingeschakeld bij activiteiten/ zaken in de klas. Het bestuur van de BSV ondersteunt namens alle ouders culturele en schoolbrede activiteiten.
- **Hulp bij opvoeding**; Ouders stellen zich kwetsbaar op en vragen advies over opvoeding. Zij kunnen hiervoor bij de Jeugdconsulent van de Gemeente Bergen terecht. Soms worden adviezen gegeven over het inschakelen van externen om ouders te ondersteunen of kinderen in hun leef en/of schoolsituatie te observeren. We hebben immers allemaal hetzelfde doel voor ogen ‘een blije gemotiveerde leerling die haar/zijn talenten benut’.

3.2.3 Sociaal netwerk

Binnen de school werken wij samen met:

- Wijkagent
- Buitenschoolse opvang (Forte)
- Brede school activiteiten (sport / cultuuraanbod)
- Schoolarts/verpleegkundige
- Extra voorzieningen voor leerlingen: Zilveren Maan (lotgenotengroepen m.b.t. gescheiden ouders, mantelzorg en/of dood van een ouder), dyslexietraining op school (Praktijk Wijs)
- Ploetergroepen (o.b.v. MB/ HB-specialist)
- Externen (zoals beelddenkspecialist enz.)

3.3 Inrichting onderwijsondersteuning

Onze reguliere aanpak is in alle opzichten erop gericht dat kinderen optimaal kunnen leren en zich ontwikkelen. Hiermee stimuleren we de ontwikkeling en proberen we belemmeringen in de ontwikkeling/het leren te voorkomen. We maken werk van een sterk didactisch en pedagogisch klimaat. Zie onze schoolgids.

Dit betekent niet dat we belemmeringen altijd kunnen voorkomen. We willen (mogelijke) belemmeringen in het leren/de ontwikkeling van een kind vroegtijdig signaleren. Daarvoor hebben we een ‘handelingsgerichte ondersteuningsstructuur’ ingericht.

3.3.1 Visie op goed onderwijs

Kinderen willen uiting geven aan wat ze meemaken, aan gevoelens, gedachten en meningen.
Ze willen anderen deelgenoot maken van de inzichten en kennis die ze opdoen. Op de Bosschool scheppen we een klimaat waarin dat mogelijk is.

EXPRESSIEF, EIGENZINNIG EN AMBITIEUS
De Bosschool is een school met structurele aandacht voor de manier waarop mensen in taal, beeld, klank en beweging uitdrukking geven aan hun ervaringen, gevoelens, gedachten en meningen. Een school waar met respect en belangstelling gekeken en geluisterd wordt naar anderen.
Tegelijkertijd hebben we ook hoge verwachtingen ten aanzien van de resultaten van onze leerlingen. Of die resultaten nu cognitief, sociaal-emotioneel of creatief zijn. Wij vinden het belangrijk dat er een goed evenwicht is tussen cognitieve, sociale en creatieve aspecten.
Wij werken met vakdocenten waardoor leerlingen niet alleen les krijgen van hun eigen leerkracht. Daarnaast organiseren wij veel buitenschoolse activiteiten.

ZELFSTANDIG SAMEN
Zelfstandigheid en samenwerken staan bij ons centraal. Zelfredzaamheid van de leerling is net zo belangrijk als leren samenwerken, verantwoordelijkheid dragen en weten wat er speelt in de wereld om ons heen. Om van elkaar te weten wat wij gezamenlijk willen en kunnen is regelmatig contact nodig tussen school en ouders.

ERUIT HALEN WAT ER IN ZIT
De kerndoelen voor het basisonderwijs willen wij met zoveel mogelijk kinderen halen. De schoolse vakken beheersen is een van die doelen.
Niet ieder kind leert in hetzelfde tempo, of behaalt hetzelfde resultaat. Wel proberen we het maximale uit de kinderen te halen, door de mogelijkheden van elk kind zo goed mogelijk in kaart te brengen en te ontwikkelen. Niet alleen kinderen die de leerstof niet zo snel opnemen krijgen extra aandacht, ook de kinderen die meer dan gemiddelde hoeveelheden kennis kunnen verwerken. Dat vraagt om maatwerk. Door middel van een goede zorgstructuur en goed klassenmanagement kunnen we dat kinderen ook bieden.

3.3.2 Pedagogisch klimaat

De manier waarop kinderen met elkaar omgaan binnen de klas, op het schoolplein, maar ook daarbuiten, bepaalt in grote mate of zij zich veilig voelen op school. Hoe ze met elkaar omgaan is van grote invloed op de persoonlijke ontwikkeling van elk kind. De afgelopen jaren heeft het team van de Bosschool de cursus “Kanjertraining” gevolgd. De Kanjertraining is bedoeld om kinderen effectieve sociale vaardigheden te leren. Wekelijks wordt er aandacht besteed aan het welbevinden in de klas, door het geven van een Kanjerles. Door 2x per jaar de Kanjerlijsten in te vullen (zowel de leerkrachten als de leerlingen) houden we zicht op de sociale veiligheid in de groepen en het welbevinden van onze leerlingen.

Sociaal competent gedrag wordt bevorderd door:
• het accepteren van het ‘anders zijn’ van anderen
• het herkennen van eigen gevoelens en grenzen, en die van anderen respecteren
• het leren omgaan met en het voorkomen van pesten en conflicten
• het weerstaan van groepsdruk
• weerbaar leren zijn bij afwijzing en grensoverschrijdend gedrag
• het leren hulp vragen

Voor ons zijn daarbij een aantal aspecten van belang:

1. Het gedrag van de leerkracht

De leerkracht heeft aandacht voor de kinderen en kan zich in hun situatie in leven.
De leerkracht is authentiek en heeft gezag.
De leerkracht heeft vertrouwen in zijn leerlingen. Hij ondersteunt het zelfvertrouwen van de kinderen, door hen het gevoel te geven dat ze het kunnen.
De leerkracht heeft respect voor zijn leerlingen en bevordert het onderlinge respect tussen de kinderen.
De leerkracht zorgt voor een ordelijke en functionele leeromgeving. Het geeft rust en veiligheid als de kinderen weten waar alles staat en welke functie het heeft.
De leerkracht stimuleert de zelfstandigheid en het verantwoordelijkheidsgevoel bij de kinderen.
Er zijn duidelijke regels. In de school zijn duidelijke omgangsregels afgesproken.
Er is een duidelijke structuur in de groep.

2. Orde in de klas

Kinderen weten wat er van hen verwacht wordt. De basisregels zijn duidelijk:
Je blijft met je handen af van elkaars lichaam en spullen.
Je bent voorzichtig met de spullen van jezelf en anderen.
Je stoort niet met woorden en ook niet met je gedrag.
Je stoort niemand in zijn werk tijdens de les.

Die regels worden gehandhaafd door middel van korte, gerichte interventies.

3.3.3 Groepsbesprekingen

De leervorderingen worden op verschillende manieren in kaart gebracht. Na iedere signalering (methodeonafhankelijk) onderneemt de leerkracht in eerste instantie zelf actie in de vorm van een groepsplan. Meerdere keren per jaar bespreekt de intern begeleider met de groepsleerkracht alle leerlingen. Tijdens deze bespreking komt alle beschikbare informatie van een leerling bij elkaar en wordt er gekeken of een leerling extra ondersteuning nodig heeft.

Wij volgen de leervorderingen en het welzijn van de leerlingen op vier manieren:
a. methode data-analyse en observaties
b. met methode-gebonden toetsen.
c. met methode-onafhankelijke toetsen van het CITO.
d. op sociaal emotioneel gebied met behulp van de Kanvaslijsten (Kanjermethode) en observaties

Ad a. Methode data-analyse en observaties
De methodes bestaat steeds vaker uit een basisdeel en een gepersonaliseerd deel (Pluspunt 4, Junior Einstein enz.). Deze aanpak is belangrijk voor de ontwikkeling van het kind. In het basisdeel krijgen alle kinderen een expleciete directe instructie (EDI). Vervolgens werken de leerlingen met een adaptieve basistaak. Daarnaast is er ruimte om gepersonaliseerd te werken, waarbij het systeem de resultaten van de leerlingen analyseert. Op basis hiervan zet het systeem elke week voor ieder kind een serie taken klaar in het gepersonaliseerde deel, gericht op maximale persoonlijke groei.
Daarnaast kunnen leerkrachten aan de hand van observaties doelen inplannen om aanbod te laten tijdens extra instructie momenten gedurende het jaar. De Bosschool heeft vanuit de extra NPO-gelden, om eventuele achterstanden betreffende Covid weg te werken, o.m. ingezet in extra onderwijspersoneel. Zo kunnen kinderen in kleinere groepen werken aan extra leerdoelen.
Ad b. Methode gebonden toetsen
De school maakt gebruik van de toetsen die bij de methodes horen. De resultaten worden geëvalueerd op groepsniveau en leiden waar nodig tot aanpassingen/bijstellen in het lesaanbod. De resultaten van de methode-gebonden tellen mee voor het rapport.
Ad c. Methode onafhankelijke toetsen
In alle groepen worden er op afgesproken momenten methode onafhankelijke, landelijk genormeerde toetsen afgenomen. De signaleringskalender wordt aan het begin van het schooljaar door de intern begeleider vastgesteld en wordt vermeld in het jaaroverzicht en de schoolgids. Ieder vakgebied wordt minstens één keer getoetst, sommige vakgebieden hebben meerdere toets momenten. Behalve de observatie bij de kleuters zijn het allemaal toetsen ontwikkeld door het Cito.

Om de leerlingen van groep 1 en 2 goed te kunnen volgen in hun ontwikkeling hanteren we in de kleutergroepen het observatiesysteem van Mijnkleuterplein.

Ad d. Signalering op sociaal emotioneel gebied.

De Bosschool maakt gebruik van de Kanvaslijsten uit de sociaal-emotionele methode Kanjertraining. De Kanjermethode kent twee afnamemomenten, in het najaar en voorjaar. De leerkrachten van groep 1 tot en met 8 vullen een observatielijst per leerling in. Daarnaast vullen de leerlingen van groep 5 tot en met 8 zelf ook een lijst in en wordt de input van de jongere leerlingen mondeling afgenomen en genoteerd door de leerkracht. De resultaten worden door de leerkracht en intern begeleider doorgesproken en indien nodig wordt er verdere actie ondernomen. Dit kan op individueel, maar ook op groepsniveau gebeuren.

Naast de vaste signaleringsmomenten wordt er natuurlijk dagelijks gesignaleerd op sociaal-emotioneel en cognitief gebied. Het team (schoolplein en in de wandelgangen), de leerkracht (in de groep) en de interne begeleider (informatie via externe kanalen of ouders) observeren het gedrag van de leerling. In geval van zorg wordt er een overlegmoment gepland.

3.3.4 Leerlingvolgsysteem (LVS)

Leerlingvolgsysteem registratie (methodeonafhankelijk)

Vanaf groep 3 gebruiken wij het leerlingvolgsysteem van CITO. Voor de kleutergroepen zetten wij het observatiesysteem van Mijnkleuterplein in. Per groep is er dan een overzicht (groepsprofiel) beschikbaar. De ingevoerde CITO-gegevens leveren een I(1) tot en met V(5)-score op. De gegevens kunnen tevens op leerling-, groeps- en schoolniveau gemaakt worden. Ook wordt er naar de trendanalyses gekeken. De trendanalyses worden in de teamvergaderingen/ studiedagen besproken.

Interpretatie en verdere uitwerking

Op grond van de behaalde score op de toets, de uitslagen van de methodegebonden toetsen en de observatie in de groep, wordt er een conclusie getrokken. Per leerling (en ook per groep) wordt er gekeken of de vaardigheidsscores voldoende groei laten zien. De leerkracht maakt een analyse van de gegevens en stelt, eventueel na overleg met de interne begeleider, een groepsplan (in Esis) op. Binnen een groepsplan wordt iedere leerling individueel gevolgd en geëvalueerd. Opzet en resultaten worden besproken met de intern begeleider. Indien nodig helpt de interne begeleider bij het realiseren van de plannen. Tijdens de vaste oudergesprekken worden de ouders hierover geïnformeerd. Een groepsplan kent de handelingsgerichte methodiek met een afgesproken tijdsduur en een evaluatiemoment. De plannen worden SMART opgesteld, dat wil zeggen, ze zijn Systematisch, Meetbaar, Acceptabel, Reëel, Tijdsgebonden.

De intern begeleider stelt 2x per jaar (na de M-toetsen en na de E-toetsen van Cito) een EWS op (Early Warning System. De kaders hiervan zijn toegespitst op onze schoolpopulatie (gelijk aan onze weging) en brengen de vorderingen op groepsniveau en vanuit daar op schoolniveau in beeld.

3.3.5 Leerlingen met extra zorg

* De leerkracht geeft extra ondersteuning aan een of meer kinderen die dat nodig hebben. De leerkracht geeft deze extra begeleiding op basis van de observatiegegevens die hij/zij met de intern begeleider heeft besproken. Dit wordt vastgelegd in het groepsplan.
* De leerkracht en intern begeleider besluiten of er verdere interne observaties moet worden gedaan. Dit kan (pedagogisch-didactisch en/of sociaal-emotioneel) door de intern begeleider, gedragsspecialist

of leerkracht worden gedaan. De observatie geeft verdere richting aan het handelen van de leerkracht in de groep.
* De interne begeleider kan de leerling (met medeweten van de ouders) bespreken in het MDO voor consultatief overleg.
* De interne begeleider adviseert (indien nodig) de ouders contact op te nemen met een hulpverlenende instantie. Op school zijn er diverse folders voor de ouders aanwezig en de interne begeleider heeft tevens de sociale kaart van de regio tot zijn beschikking.
*De contacten met de hulpverlenende instanties (indien zij al actief zijn in een gezin) verlopen, in de regel, via de interne begeleider. Er worden vervolgafspraken gemaakt om de leerling gedurende een bepaalde periode te blijven volgen en contact te houden met de ouders.

Speciale zorg na onderzoek door een extern deskundige
Als blijkt dat de voorgaande stappen niet voldoende resultaat opleveren wordt er extern onderzoek ingezet. De beschikbare gegevens worden geanalyseerd en het psychodiagnostisch onderzoek wordt door de externe hulpverlener uitgevoerd. De uitslag van het onderzoek worden met de leerkracht, ouders en de intern begeleider besproken.
Daarnaast kan de school hulp aanvragen via de onderwijsconsulent van het samenwerkingsverband. In dat geval zoekt de school, samen met de ouders en de onderwijsconsulent, naar een passende oplossing. Alle beschikbare gegevens komen dan in het TOPdossier. Ouders krijgen hieraan vooraf inzage in, tevens wordt er om toestemming gevraagd. De beschikbare gegevens op het evaluatiemoment geven richting aan het verdere traject. Alle stappen worden na een vastgestelde periode geëvalueerd. Als blijkt dat school geen mogelijkheden meer ziet om aan de onderwijsbehoefte van de leerling tegemoet te komen is de speciale zorg binnen het speciaal basisonderwijs een passend alternatief.

3.3.6. Kinderen met lees- en/of spellingsproblemen (waaronder dyslectische kinderen)

De kinderen worden vanaf groep 1 systematisch gevolgd door middel van observatie. Vanuit deze signalering kan zo in een vroeg stadium extra ondersteuning worden ingezet. Sinds begin dit schooljaar werken we met de preventieve leesmethode Bouw!lezen, waarbij kinderen van midden groep 2 tot en met 4 extra ondersteuning krijgen op het gebied van aanvankelijk lezen. Kinderen lezen op school, onder begeleiding van een tutor uit de bovenbouw, en thuis 5x per week extra. Streven is om zo vroeg mogelijk lees- en spellingsproblemen te onderkennen en daarop in te spelen.

Wanneer wordt een dyslexieonderzoek aangevraagd?
De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft ervoor gezorgd dat diagnostiek van dyslexie en behandeling van ernstige dyslexie vanaf 1 januari 2009 uit de basisverzekering wordt bekostigd. Dat betekent dat wij onze leerlingen met dyslexie een perspectief kunnen bieden als onze eigen inspanningen om deze kinderen te leren lezen onverhoopt onvoldoende blijken. Voor de school blijft het van belang dat voor kinderen bij wie een vermoeden van dyslexie bestaat, gegevens (interventies en resultaten) goed worden bijgehouden. De minister van VWS stelt namelijk bepaalde voorwaarden aan de school voordat de leerling een beroep kan doen op de regeling. De school moet op het moment van doorverwijzen de volgende informatie leveren:
1. toets gegevens uit het leerlingvolgsysteem;

2. beschrijving van de lees- en spellingproblemen (zie de richtlijnen van het protocol Leesproblemen en Dyslexie);
3. signalering van de lees- en spelproblemen: datum, onderzoek (instrumenten en criteria, de resultaten en gegevens over de onderzoeker);
4. inhoud en duur van de extra begeleiding;
5. resultaten van de extra begeleiding en een beschrijving van het gebruikte evaluatie-instrumentarium, vaststelling van de stagnatie met vermelding van instrumentarium en normcriteria;
6. argumentatie voor 'vermoedelijke dyslexie';
7. vermelding en beschrijving van andere problematiek.

Een leerling moet tijdens drie achtereenvolgende methodeonafhankelijke toetsen een onvoldoende(V) score behalen op de gebieden van technisch lezen en/of spelling.
Ouders melden de kinderen aan bij de zogenoemde dyslexie instituten voor verder onderzoek. Indien de leerling in aanmerking komt voor de vergoede diagnostiek en behandeling zal deze, gedurende anderhalf jaar, na schooltijd begeleid worden. 1x per week wordt de dyslexietraining onder schooltijd gegeven.
Ondanks het feit dat de kinderen op de basisschool nauwlettend gevolgd worden, kan het voorkomen dat pas in het voortgezet onderwijs duidelijk wordt dat een kind dyslectisch is. Dit gebeurt omdat deze kinderen in de basisschoolperiode voldoende mogelijkheden hebben om te compenseren.

3.3.7 Leerlingen met een doublure

Het streven van de Bosschool is om de leerling acht aaneengesloten onderwijsjaren te laten doorlopen. Soms is het echter in het belang van de leerling om een jaar te doubleren in de groepen 3 tot en met 8 of de kleuterperiode met een jaar te verlengen. Alle beslissingen hierover worden na een zorgvuldig traject genomen en in goed overleg met de ouders. In het algemeen geeft het doublurejaar de leerling de kans om zijn basis (zowel lesstof als sociaal-emotioneel) te verstevigen. Voor de leerling wordt er dan een begeleidingsplan opgesteld waarbij er aandacht is voor het versterken van de zwakkere onderdelen, maar waarbij ook onderdelen versneld kunnen worden doorlopen en/of zelfs weggelaten worden. Indien de leerling niet voldoende geprofiteerd heeft van de extra onderwijstijd wordt er (met behulp van externe deskundigen) gekeken of deze leerling een aangepaste leerlijn nodig heeft of in aanmerking komt voor het SBO.

3.3.8 Kleuterverlenging

In de wet staat dat leerlingen recht hebben op een ononderbroken ontwikkeling. Daarom stemt de school het onderwijs zoveel mogelijk af op de ontwikkeling van iedere individuele leerling. De meeste leerlingen doorlopen de basisschool in acht jaar tijd. In enkele gevallen blijkt dat een kind meer gebaat is bij een verlenging van de kleutertijd
Op de Bosschool zijn wij van mening dat een verlenging van de kleutertijd voor sommige kinderen, geboren tussen september-december, op de lange termijn de leerprestaties en gemak bevordert.
Aan de hand van de volgende informatie wordt een beslissing genomen betreffende de leerrijpheid van een kind en de overgang naar groep 3:

- Cognitief gebied: observatielijsten Mijnkleuterplein 2
- Sociaal-emotioneel gebied: zelfstandigheid, zelfredzaamheid, concentratie, motivatie, werkhouding en gedrag t.o.v. medeleerlingen en leerkrachten

Op de Bosschool wordt gewerkt met een beslisblad (checklist) overgang groep 2-3.
In overleg met de leerkrachten (1/2 en 3), interne begeleider, directie en de ouders wordt een beslissing genomen. Hierbij geeft het advies van de school de doorslag. De gesprekken met de ouders vinden vanaf November (in groep 2) plaats en de beslissing wordt omstreeks mei definitief genomen. Voor de kleuterverlenging wordt een plan van aanpak voor het verlengde kleuterjaar gemaakt.

3.3.9 Eigen leerlijn

Indien blijkt dat een leerling behoefte heeft aan (vergaande) aanpassingen in de lesstof kan er worden gekozen worden voor een ontwikkelingsperspectief (OPP). De leerling volgt dan in beperkte mate het aanbod in de groep, verwerkt de lesstof op zijn eigen niveau en wordt daar ook op beoordeeld. Het overstappen op een eigen leerlijn gebeurt (doorgaans) na groep 5 of 6. Dit gebeurt altijd in overleg met de ouders, intern begeleider en, zo nodig, de onderwijsconsulent van het samenwerkingsverband.

4. Ons schoolondersteuningsprofiel

Dat wat onze school aan kinderen kan bieden zónder extra ondersteuning van buiten, valt onder de basis- en lichte ondersteuning. Deze wordt bepaald door wet- en regelgeving én door onze ambitie en visie. Het schoolondersteuningsprofiel bevat een aantal wettelijk bepaalde elementen – bijvoorbeeld het pestprotocol – maar verder zijn er veel verschillen mogelijk tussen scholen.
In dit hoofdstuk geven we inzicht in ons schoolondersteuningsprofiel. Dat doen we aan de hand van 10 clusters van onderwijsbehoeften. Een cluster met de daarbij horende aanpak heet een arrangement. Daarnaast laten we met het profiel zien waarin we onze verder willen ontwikkelen.

1. De leerling heeft specifieke behoefte aan een leeromgeving die voorspelbaar en gestructureerd is.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- We werken met de sociaal-emotionele methode 'Kanjertraining'. Leerlingen leren wat positief gedrag is en hoe zij met de pedagogische waarden veiligheid, respect en verantwoordelijkheid kunnen omgaan. Dit bevordert het zelfbeeld en het vermogen tot zelfregulatie van de kinderen, waardoor zij ook voor situaties buiten de school goed toegerust worden.
- Op verschillende wijze wordt er structuur en voorspelbaarheid gecreëerd binnen de school. Zo wordt in iedere klas het dagritme op het bord gezet, zodat eenieder weet wat het die dag aan lessen kan verwachten. In groep 8 werken we tevens met een agenda om het huiswerk gezamenlijk te plannen. In alle groepen zetten we een time-timer in om de werktijd zichtbaar te maken. De GIP-blokjes worden ingezet om de zelfstandigheid te vergroten, de leerkrachten lopen vaste hulprondes en zijn daardoor voorspelbaar.
- De school biedt een digitale leeromgeving en verschillende vormen van inoefenen (weektaak, automatiseringsoefeningen, pluswerk, maatwerk).
- In de klas zijn er vaste plekken beschikbaar, waar kinderen rustig kunnen werken. Ook zijn er mogelijkheden in het gebruik van koptelefoons en study buddies.

2. De leerling heeft specifieke behoefte aan uitdagend en aangepast onderwijs binnen een eigen leerlijn, omdat hij/zij naar verwachting het fundamentele niveau (1F) niet haalt.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Eigen leerlijn (het streven is om leerlingen pas na groep 5 of 6 over te laten stappen). Samen met ouders, leerling, leerkracht, interne begeleider en externe wordt een OPP opgesteld. In het TOP-dossier worden dan leer- en kind-doelen opgesteld. Dit doen wij middels de HGW-cyclus.
- Aanpassingen per vak; differentiatie in aanbod, hoeveelheid en soort verwerkingsopdrachten.
- De school onderwijst diagnosticerend, waarbij de interventies afgestemd worden op de specifieke onderwijsbehoeften, waaronder leerstijl van de leerling.
- De school betrekt de leerling bij zijn/haar ontwikkeling door doelen en de resultaten zichtbaar te maken.
- De school maakt bewust keuzes voor toetsing. Wat heeft de leerling geleerd? De school past verschillende vormen van geheugentechnieken gericht toe die de denkhandelingen concreet ondersteunen (bijvoorbeeld een getallenlijn), die erop gericht zijn om de leertijd zo goed

mogelijk te besteden, met extra leertijd (meer oefening, stof vertragen, aangepaste doelen). Dit is tempo- of taakdifferentiatie.
- De school geeft extra instructie om het inzicht en toepassing te versterken door stapsgewijs te schakelen van concreet naar symbolisch naar abstract. De school hanteert verschillende werkvormen en oefenmogelijkheden gericht op het bereiken van de leerdoelen en het tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften. Dit doen wij door coöperatief te leren, ICT in te zetten, rekening te houden met verschillende leerstijlen.
- Door de NPO-gelden vanuit de overheid is er een extra leerkracht beschikbaar, die in kleine groepjes met kinderen werkt die extra ondersteuning op bepaalde vakgebieden hebben.
- De school heeft een pedagogisch klimaat gecreëerd waarbij verschillen normaal en geaccepteerd zijn. Dit doen wij aan de hand van de methode Kanjertraining voor sociale emotionele vorming.
- Binnen de school wordt veel tijd ingeruimd om naast de cognitieve vakken een cultuuraanbod (dans, muziek, creatief) aan de leerlingen aan te bieden. Hierdoor worden andere talenten en mogelijkheden van deze leerling positief onder de aandacht gebracht.

3. De leerling heeft specifieke behoefte aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:
- De school signaleert kinderen die behoefte hebben aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum bijvoorbeeld met behulp van het Digitaal handelingsprotocol begaafdheid (DHH).
- De school heeft een meer- en hoogbegaafdheidspecialist in huis. Zij houdt zicht op de ploetergroepen en het plusaanbod in de klas, coacht de leerkrachten op dit gebied, zet een doorgaande leerlijn binnen de school uit voor deze kinderen en borgt de afspraken en het meer- en hoogbegaafdheidsprotocol.
- De school biedt structureel opbrengstgericht onderwijs op maat door zichtbaar doelen te stellen en/of door de leerling te laten stellen.

4. De leerling heeft specifieke behoefte aan een taalrijke leeromgeving, waarbij hij/zij taalvaardigheden ontwikkelt in een communicatief ingestelde omgeving waarbij er veel interactie is tussen spreker en ontvanger.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:
- De school heeft een leeromgeving zo ingericht dat er in elke klas visuele ondersteuning hangt om het onderwijsleerproces te stimuleren.
- De leerkrachten communiceren voortdurend in korte vertel/tekstblokken waarbij de essentie van de communicatie wordt gevisualiseerd (daar staat wat ik vertel). Dit doen we met onze digiborden en de wanden in de klas.
- In de schoolbibliotheek (het Boekenbos) staat een uitgebreid aanbod aan boeken, waar kinderen op elk leesniveau (ook dyslecten) dagelijks gebruik van maken.
- In de bovenbouw worden gastlessen gegeven op het gebied van internet, sociale media en games en hoe ze hier verstandig mee omgaan.

5. **De leerling heeft specifieke behoefte aan oplossingsgerichte gedragsinterventietechnieken die de leerling zelfstandig toepast in verschillende situaties.**

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school heeft affectieve educatie en gedragsregulatietechnieken geïntegreerd in het onderwijs. Dit doen we met de sociaal-emotionele methode Kanjertraining.
- De school monitort het gedrag (en welbevinden) via Kanvaslijste leerkracht en leerling. Deze lijsten zijn onderdeel van de Kanjertraining. Tijdens de groepsbesprekingen worden deze lijsten samen met de intern begeleider bekeken en zo nodig interventies opgesteld per klas en/of per leerling.
- De school kan ouders in contact brengen met aanbieders van rots en watertrainingen, faalangstreductietrainingen etc.

6. **De leerling heeft specifieke behoefte aan passend leesonderwijs om leeftijdsadequaat teksten te lezen en te begrijpen.**

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Het leesonderwijs is afgestemd op de onderwijsbehoeften die te maken hebben met intensieve instructie, strategie-ondersteuning, aanpak en materialen, die passen bij de leeftijd.
- Het leesonderwijs is verrijkt met opdrachten voor stillezen en herhaling, interactie om begrip en beleving te stimuleren, samenwerkend leren en motivatie. Dit doen wij met o.a. toneelleesboeken, duolezen en Ralfi lezen (voor, koor, door).
- Voor groep midden 2 t/m 4 is het preventieve leesprogramma Bouw!lezen opgestart, waarin de basis van aanvankelijk lezen verder wordt versterkt. Tutoren uit groep 7 lezen 3x samen met de leerlingen op school middels dit programma en ouders 2x per week thuis.
- Dyslexietraining wordt op school verzorgd, door dyslexietrainer van Praktijk Wijs.
- Er is een leesspecialist in huis, die het leesbeleid vaststelt, borgt en aanpast in overleg met het team. Zij fungeert ook als vraagbaak voor de leerkrachten.
- Het protocol leesproblemen en dyslexie is geïntegreerd in het onderwijs van groep 1 t/m 8.

7. **De leerling heeft specifieke behoefte aan passend rekenonderwijs om leeftijdsadequaat rekenstrategieën toe te passen.**

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De leerkrachten signaleren leerlingen met rekenproblemen tijdig door systematisch te toetsen en de toetsen te analyseren.
- De school analyseert en observeert met het handelingsmodel: waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren.
- De school is in staat om het drieslagmodel (plannen, uitvoeren, reflecteren: protocol ERWD) als didactisch model toe te passen in het rekenonderwijs. Dit doen wij met de methode Pluspunt 4 waarin het IGDI model geïntegreerd is.
- De school is in staat om een leerling binnen een (sub)groep leerlingen individuele ondersteuning te bieden, met specifieke instructie en oefenvormen en met (procesgerichte) feedback – gericht op het verhogen van de rekenvaardigheden en betekenisverlening. Dit doen wij met ICT hulpmiddelen, verrijkingsmateriaal en de verlengde instructie in de klas.

- Eén van de voordelen van digitaal werken is dat kinderen tijdens het werken directe feedback krijgen.

8. De leerling heeft specifieke behoefte aan een aangepaste, compenserende en toegankelijke omgeving (lichamelijk, audiologisch en/of visueel).

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school is toegankelijk voor rolstoelgebruik.
- De school heeft een invalidentoilet met ringalarm.
- Diverse deuren in de school zijn rolstoelvriendelijk.
- De overkoepelende Stichting Tabijn beschikt over een handelingsprotocol voor medisch handelen op verzoek.

* Indien leerlingen met specifieke behoefte worden aangemeld op onze school zullen wij de mogelijkheden in samenwerking met het bestuur bekijken.

9. De leerling heeft specifieke behoefte om zijn/haar leren te ontwikkelen en zichzelf bij te kunnen sturen in het leren (executieve functies).

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school is op de hoogte van de executieve vaardigheden en leerkrachten kunnen deze herkennen. Dit doen wij door te observeren, te luisteren naar ouders en het kind. Vervolgens stimuleren wij deze vaardigheden door:
- Respons-inhibitie: nadenken voordat je iets doet. Dit doen wij door kinderen (zo veel mogelijk) voor te bereiden door er vooraf over te praten. De school werkt met het GIP-blokje voor de uitgestelde aandacht.
- Werkgeheugen: informatie in je geheugen houden bij het uitvoeren van complexe taken. Dit doen wij door complexe taken op te delen in kleine stukken.

- Emotieregulatie: emoties reguleren om doelen te behalen of gedrag te controleren. Dit doen wij met behulp van de Kanjertraining, waarmee emoties van kinderen bespreekbaar worden gemaakt.
- Timemanagement: tijd inschatten, verdelen en deadlines halen. Dit doen wij door een timetimer in te zetten. Kinderen te bevragen op ‘Hoeveel tijd mag ik gebruiken? Je maakt een plan met tijdsindicatie.
- Doelgericht gedrag: doelen formuleren en realiseren zonder je te laten afschrikken. De school bespreekt doelen vooraf, maakt deze zichtbaar, bespreekt de haalbaarheid, laat kinderen vooraf inschatten hoe groot de kans is dat het behaald wordt.
- Metacognitie: een stapje terug doen om jezelf en de situatie te overzien en te evalueren. Leerlingen krijgen continu persoonlijke feedback middels de digitale leeromgeving. De leerkracht monitort deze en stelt de leerlingen vragen, wat te doen bij het leerprobleem en het leerproces.

10. Andere ondersteuningsbehoefte:

Deze wordt in overleg met ouders en eventuele externe deskundigen vastgesteld.
Bron clusters: TOPdossier (groeidocument). TOP staat voor TotaalOntwikkelingsPlan

5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze

5.1 Ondersteuningsniveaus

Uw kind krijgt op school de ondersteuning die passend is: zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. We evalueren regelmatig. Is er meer of juist minder nodig? Dan passen we het niveau van ondersteuning aan.
We onderscheiden vier niveaus van ondersteuning, naast de basisondersteuning:

- Ondersteuningsniveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning
- Ondersteuningsniveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen
- Ondersteuningsniveau 3: extra ondersteuning door externen
- Ondersteuningsniveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O

Basisondersteuning
Het kind ontwikkelt zich goed met het onderwijs dat onze school biedt.
Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht

Niveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning
De leerkracht, intern begeleider, ouders of leerling hebben zorgen over – bijvoorbeeld – de cognitieve, lichamelijke en/of sociaal-emotionele ontwikkeling. Uw kind komt daarom in de leerlingbespreking. Op basis van een brede analyse wordt er een plan opgesteld: één kind, één plan.
We kunnen ervoor kiezen het TOPdossier deel A en B te gebruiken als hulpmiddel bij de analyse. Uw kind wordt altijd een tweede keer besproken in de leerlingbespreking – ook als het goed gaat. Is de lichte ondersteuning onvoldoende? Dan wordt opgeschaald naar ondersteuningsniveau 2.
Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider

Niveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen
Onze school schakelt één van de consulenten van het samenwerkingsverband in. De extra ondersteuning voor het kind bestaat uit een kortdurend arrangement binnen onze school, ter versterking van de lichte ondersteuning. Het TOPdossier is leidraad voor de analyse, het plan, het overeenstemmingsgesprek en de evaluatie.
Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider

- Consulent passend onderwijs
- Eventueel jeugdhulp
- Eventueel leerkracht van school met speciale deskundigheid
- Eventueel de directie

Niveau 3: extra ondersteuning door externen
Om aan de extra ondersteuningsbehoefte van uw kind te voldoen, is het nodig dat onze school gebruikmaakt van een arrangement van – bijvoorbeeld – een andere basisschool of een S(B)O óf dat onze school extra ondersteuning binnenhaalt.
De ondersteuning vindt plaats binnen onze school, buiten school of op een andere school. De consulent van het samenwerkingsverband organiseert de benodigde deskundigheid. Het TOPdossier wordt volledig ingevuld, behalve het gedeelte TLV (toelaatbaarheidsverklaring).
Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consulent passend onderwijs
- Externe deskundige
- Eventueel jeugdhulp
- Eventueel intern begeleider van andere school
- Eventueel de directie

Niveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O
Het benodigde arrangement kan alleen geboden worden door het S(B)O – voor een korte of langere periode. Vóór de toelating wordt het ondersteuningsteam versterkt met medewerkers van het S(B)O. Het TOPdossier wordt volledig ingevuld. De consulent van het samenwerkingsverband brengt het in bij de toewijzingscommissie. Periodiek wordt geëvalueerd of S(B)O nog steeds het best past bij uw kind.
Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consulent passend onderwijs
- Eventueel jeugdhulp
- Vertegenwoordiger S(B)O

5.2 Werkwijze

Om uw kind passend onderwijs te bieden, hanteren alle scholen in Noord-Kennemerland dezelfde werkwijze. Daardoor kunnen we goed samenwerken. Een belangrijk hulpmiddel is het TOPdossier (voorheen: groeidocument).

Heeft uw kind extra ondersteuning nodig? Dan bepalen de leerkracht en intern begeleider welk niveau van ondersteuning passend is. Indien nodig schakelen we de consulent van het samenwerkingsverband in.

Overleg tussen school en u
We bespreken zorgvuldig wat uw kind precies nodig heeft. Wie is uw kind als persoon? Wat gaat er goed? Wat gaat er minder goed? Wat is er nodig om te zorgen dat het beter gaat? In het zogeheten multidisciplinair overleg (MDO) bent u een belangrijke gesprekspartner. Hierbij is ook de consulent van het samenwerkingsverband aanwezig.

Overleg met andere professionals
Soms worden er ook andere professionals betrokken bij het MDO. Bijvoorbeeld medewerkers van jeugdhulp, gemeente of zorginstellingen. Iedereen brengt zijn eigen gezichtspunt in. Zo ontstaat een gezamenlijk plan voor de juiste vervolgstappen.

TOPdossier
Het TOPdossier is een werkdocument dat ons praktische handvatten biedt om een leerling effectief te ondersteunen. Als ouder wordt u actief betrokken bij het invullen van het TOPdossier.
Alle scholen en samenwerkende instanties zoals jeugdhulp en zorg werken met het TOPdossier – vanuit de gedachte: één kind, één plan.

Doelen van het TOPdossier
Het TOPdossier…

- … geeft een **goed beeld** van de ontwikkeling en behoeften van een leerling, én van de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht, school en ouders.
- … is **gespreksleidraad** bij de bespreking van de leerling in het multidisciplinair overleg (MDO).
- … bevat, indien aan de orde, het **ontwikkelingsperspectief** (OPP) van de leerling.
- … biedt **eenduidigheid en onderbouwing** van vervolgstappen.
- … biedt mogelijkheden om met externe jeugdhulpverleners en voortgezet onderwijs samen te werken – **één kind, één plan**.

Werkgebieden
Het samenwerkingsverband Noord Kennemerland wil uw kind passend onderwijs dicht bij huis bieden: in ons werkgebied werken alle scholen samen, over de muren van de schoolbesturen heen. Het samenwerkingsverband kent 8 werkgebieden. Deze werkgebieden bundelen de krachten, wisselen kennis uit en weten van elkaar welke expertise er is.

Meer over de werkwijze
Voor professionals heeft het samenwerkingsverband de werkwijze beschreven in de ‘Handleiding groeidocument’ en ‘Stappen, procedures en routes’ (zie bijlage). Deze zijn ook voor u toegankelijk. Hebt u vragen? U kunt terecht bij de leerkracht, intern begeleider of bij de consulent van het samenwerkingsverband.

6.Grenzen aan de ondersteuning van onze school

Nadat we de behoeften van uw kind goed in kaart hebben gebracht, kan duidelijk worden dat het antwoord op sommige ondersteuningsvragen buiten het bereik van onze school ligt. Deze grens in ondersteuning is niet altijd scherp. Het aangeven van grenzen is maatwerk. Analyse, eerlijkheid en helderheid zijn belangrijk om de grens van het kunnen te bepalen.

Uitgaand van wat uw kind nodig heeft, zoeken we dan samen met u en het samenwerkingsverband een passende plek voor uw kind. We kijken samen naar wat het beste is voor uw kind. Het belangrijkste is dat het kind zich optimaal kan ontwikkelen en krijgt wat daarvoor nodig is.

Grenzen: De school kan niet aan de ondersteuningsbehoefte voldoen van kinderen indien:

- Door het gedrag van de leerling de veiligheid van de leerling zelf, medeleerlingen of de leerkracht(en) in gevaar komt.
- Door het gedrag van de leerling het leerproces van de leerling zelf, of medeleerlingen in gevaar komt.
- De leerling onvoldoende zelfredzaam is.
- Er sprake is van extreme stapeling van problematiek bij de leerling.
- Er sprake is van stapeling van problematiek in een groep.
- De zorg van een leerling zeer specifieke expertise vraagt, die wij niet kunnen bieden of inkopen.
- De school, door gebrek aan middelen of door onvoldoende begeleidingsmogelijkheden, niet aan de ondersteuningsbehoeften van het kind tegemoet kan komen.

Bijlagen

- Bijlage 1 : Toetskalender

Te vinden op www.ppo-nk.nl:

- Protocol PO-VO
- TOPdossier, Handleiding TOPdossier, Stappen en procedures

Op school in te zien:

- Dyslexieprotocol
- Protocol grensoverschrijdend gedrag (onderdeel van de kanjertraining)

Bij Stichting Tabijn in te zien:

- Protocol leerlingdossier en privacy
- Verzuimbeleid
- Klachtenprotocol
- Protocol voor medische handelingen

Bijlage 1

Toetskalender leerlingvolgsysteem De Bosschool schooljaar 2021-2022

	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli
Kanjerlijsten leerkracht		1 t/m 8						1 t/m 8		
Kanjerlijsten leerling		5 t/m 8						5 t/m 8		
AVI	IV en V			3 t/m 8			IV en V		3 t/m 7	
Herfstsign. aanv. lezen	3									
Lentesign. aanv. lezen						3				
Eindsign. aanv. lezen									3	
DMT	IV en V			3 t/m 8			IV en V		3 t/m 7	
Begrijpend Lezen				4 t/m 8					3 t/m 7	
Spelling				3 t/m 8					3 t/m 7	
Rekenen en Wiskunde				3 t/m 8					3 t/m 7	
Eindtoets							8			
DHH	*1	*1	*1	*1	*1 + 3	*1	*1	*1	*1+ 5	

*DHH: 6 weken na binnenkomst nieuwe kleuters QuickScan invullen. Zijstromers?